

ส่วนที่ ๒

ยุทธศาสตร์การพัฒนากองครักษ์ส่วนท้องถิ่น

ในปัจจุบัน ประเทศไทยมีการพัฒนาในหลายมิติ ทั้งในมิติเศรษฐกิจที่โครงสร้างเศรษฐกิจไม่สามารถขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมอย่างเต็มที่ ผลผลิตการผลิตของภาคบริการและภาคเกษตรยังอยู่ในระดับต่ำ คุณภาพและสมรรถนะของแรงงาน ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการในการขับเคลื่อนการพัฒนาของประเทศ มิติทางสังคมที่การยกระดับรายได้ของประชาชน การแก้ปัญหาด้านความยากจนและความเหลื่อมล้ำ การพัฒนาคุณภาพการให้บริการและการขยายโอกาสในการเข้าถึงระบบบริการสาธารณะ และยังมีช่องว่างที่สามารถพัฒนาต่อไปได้ มิติสิ่งแวดล้อมที่การฟื้นฟูและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยังเป็นประเด็นสำคัญสำหรับการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน และมิติของการบริหารจัดการภาครัฐที่ยังขาดความต่อเนื่องและความยืดหยุ่นในการตอบสนองความต้องการในการแก้ปัญหาของประชาชนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงด้านโครงสร้างประชากรที่มีสัดส่วนประชากรวัยแรงงานลดลงและประชากรสูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดด ความท้าทายใหม่ๆ ซึ่งมาจากการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ทั้งด้านความมั่นคงและเศรษฐกิจ การเชื่อมโยงอย่างซับซ้อนจากการรวมกลุ่มภายในภูมิภาคและการเปิดเสรีด้านต่าง ๆ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและความเชื่อมโยงของระบบนิเวศ ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวจะก่อให้เกิดความท้าทายในการพัฒนาประเทศทั้งในมิติความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

ดังนั้น ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการวางแผนยุทธศาสตร์ด้านต่าง ๆ ที่ครอบคลุมและครอบคลุมเพื่อเป็นกรอบในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

๑.๑ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

การจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องมีความสัมพันธ์ระหว่างแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ของประเทศไทย จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

กรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี

วิสัยทัศน์

วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ทั้งนี้วิสัยทัศน์ดังกล่าวจะต้องสนองตอบต่อผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่การมีเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งเขตอำนาจรัฐ การดำรงอยู่อย่างมั่นคง ยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติ การดำรงอยู่อย่างมั่นคงของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่นมีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ความเจริญเติบโตของชาติความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหารความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกัน ด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรีไม่เป็นภาระของโลกและสามารถเกื้อกูลประเทศที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจที่ต่ำกว่า

ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ชาติกับแผนในระดับต่าง ๆ

ในการที่จะบรรลุวิสัยทัศน์และทำให้ประเทศไทยพัฒนาไปสู่อนาคตที่พึงประสงค์นั้น จำเป็นจะต้องมีการวางแผนและกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาในระยะยาว และกำหนดแนวทางการพัฒนาของทุกภาคส่วนให้ขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์ชาติในระยะยาว เพื่อถ่ายทอดแนวทางการพัฒนาสู่การปฏิบัติในแต่ละช่วงเวลาอย่างต่อเนื่องและมีการบูรณาการ และสร้างความเข้าใจถึงอนาคตของประเทศไทยร่วมกัน และเกิดการรวมพลังของทุกภาคส่วนในสังคมทั้งประชาชน เอกชน ประชาสังคมในการขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อการสร้างและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติและบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือคติพจน์ประจำชาติ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อให้ประเทศมีขีดความสามารถในการแข่งขัน มีรายได้สูงอยู่ในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว คนไทยมีความสุข อยู่ดี กินดี สังคมมีความมั่นคงเสมอภาคและเป็นธรรม ซึ่งยุทธศาสตร์ชาติที่จะใช้ประกอบแนวทางการพัฒนาในระยะ ๒๐ ปีต่อจากนี้ไป จะประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

- (๑) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง
- (๒) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- (๓) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน
- (๔) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม
- (๕) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ
- (๖) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

๑. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกราช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับ ความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล

ตัวชี้วัด ประกอบด้วยความสุขของประชากรไทย ความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ความพร้อมของกองทัพหน่วยงานด้านความมั่นคงและการมีส่วนร่วมของภาครัฐภาคเอกชนและภาคประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง บทบาทและการยอมรับในด้านความมั่นคงของไทยในประชาคมระหว่างประเทศ และประสิทธิภาพการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ประกอบด้วย ๕ ประเด็น ได้แก่

๑. การรักษาความสงบภายในประเทศ เพื่อสร้างเสริมความสงบเรียบร้อยและสันติสุขให้เกิดขึ้นกับประเทศชาติบ้านเมือง โดยการพัฒนาและเสริมสร้างคนในทุกภาคส่วนให้มีความเข้มแข็ง มีความพร้อมตระหนักในเรื่องความมั่นคง และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา การพัฒนาและเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ การพัฒนาและเสริมสร้างการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่มีเสถียรภาพและมีธรรมาภิบาล เห็นแก่ประโยชน์ของประเทศชาติมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และการพัฒนาและเสริมสร้างกลไกที่สามารถป้องกันและขจัดสาเหตุของประเด็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญ

๒. การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงเพื่อแก้ไขปัญหาเดิม และป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาใหม่เกิดขึ้น โดยการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบัน การติดตาม ฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่อาจอุบัติขึ้นใหม่ การสร้างความปลอดภัยและความสันติสุขอย่างถาวรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และการรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งทางบกและทางทะเล

๓. การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติเพื่อยกระดับขีดความสามารถของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคง โดยการพัฒนาระบบงานข่าวกรองแห่งชาติ แบบบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาและฝึกพลั้งอำนาจแห่งชาติ กองทัพและหน่วยงานความมั่นคง รวมทั้งภาครัฐและภาคประชาชน ให้พร้อมป้องกันและรักษาอธิปไตยของประเทศ และเผชิญกับภัยคุกคามได้ทุกมิติ ทุกรูปแบบและทุกระดับ และการพัฒนาระบบเตรียมพร้อมแห่งชาติและการบริหารจัดการภัยคุกคามให้มีประสิทธิภาพ

๔. การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐ และที่มีใช้ภาครัฐเพื่อสร้างเสริมความสงบสุข สันติสุข ความมั่นคง และความเจริญก้าวหน้า ให้กับประเทศชาติ ภูมิภาค และโลกอย่างยั่งยืน โดยการเสริมสร้าง และรักษาดุลยภาพสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ การเสริมสร้าง และชำระไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค และการร่วมมือทางการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค โลก รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มีใช้ภาครัฐ

๕. การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม เพื่อให้กลไกสำคัญต่าง ๆ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการใช้หลักธรรมาภิบาล และการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด โดยการพัฒนากลไกให้พร้อมสำหรับการติดตาม ฝ้าระวัง แจ้งเตือนป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคงแบบองค์รวมอย่างเป็นรูปธรรม การบริหารจัดการความมั่นคงให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศในมิติอื่น ๆ และการพัฒนากลไกและองค์กร ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

๒. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด ๓ ประการ ได้แก่

(๑) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่รากเหง้าทางเศรษฐกิจอัตลักษณ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่นๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดรับกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่

(๒) “ปรับปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่ออนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่างๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่งโครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัลและการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต

(๓) “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการพัฒนาคนรุ่นใหม่ รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาดผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปัจจุบัน พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ ให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลางและลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน

ตัวชี้วัด ประกอบด้วย รายได้ประชาชาติ การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และการกระจายรายได้ ผลผลิตภาพการผลิตของประเทศทั้งในปัจจุบันการผลิตและแรงงาน การลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา และความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประกอบด้วย ๕ ประเด็น ได้แก่

๑. การเกษตรสร้างมูลค่า ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตร ประกอบด้วย เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป และเกษตรอัจฉริยะ

๒. อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต โดยสร้างอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคตที่ขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีแห่งอนาคต ประกอบด้วยอุตสาหกรรมชีวภาพ อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร อุตสาหกรรม และบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ อุตสาหกรรมและบริการขนส่งและโลจิสติกส์ และอุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศ

๓. สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว โดยการรักษาการเป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญของการท่องเที่ยวระดับโลกที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทุกระดับและเพิ่มสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง ประกอบด้วย ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม ท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย ท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ และท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค

๔. โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลกครอบคลุมถึงโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพในด้านโครงข่ายคมนาคม พื้นที่และเมือง รวมถึงเทคโนโลยี ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ โดยเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมไร้รอยต่อ สร้างและพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ เพิ่มพื้นที่และเมืองเศรษฐกิจ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสมัยใหม่ และรักษาและเสริมสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมหภาค

๕. พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่ สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการยุคใหม่ ที่มีทักษะและจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการที่มีความสามารถในการแข่งขันและมีอัตลักษณ์ชัดเจน โดยสร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะ สร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน สร้างโอกาสเข้าถึงตลาด สร้างโอกาสเข้าถึงข้อมูลและปรับบทบาทและโอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐ

๓. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพโดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ครอบคลุมและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ ๓ และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู้การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ และอื่นๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

ตัวชี้วัด ประกอบด้วย การพัฒนาคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และความเป็นอยู่ที่ดีของคนไทย ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการพัฒนาสังคมและครอบครัวไทย โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วย ๗ ประเด็น ได้แก่

๑. การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม มุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ โดยการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมผ่านการเลี้ยงดูในครอบครัว การบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรมจริยธรรม ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การสร้างความเข้มแข็งในสถาบันทางศาสนา การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจ การใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม และการส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

๒. การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มุ่งเน้นการพัฒนาคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ประกอบด้วย ช่วงการตั้งครรภ์/ปฐมวัย เน้นการเตรียมความพร้อมให้แก่พ่อแม่ก่อนการตั้งครรภ์ ช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น ปลูกฝังความเป็นคนดี มีวินัย พัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ ๒๑ ช่วงวัยแรงงาน ยกย่องศักยภาพ ทักษะและสมรรถนะแรงงานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด และช่วงวัยผู้สูงอายุส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเป็นพลังในการขับเคลื่อนประเทศ

๓. ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ มุ่งเน้นผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา โดยการปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ การเปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่ การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับทุกประเภท การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต การสร้างความตื่นตัวให้คนไทยตระหนักถึงบทบาท ความรับผิดชอบ และการวางตำแหน่งของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และประชาคมโลก การวางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม และการสร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ

๔. การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย โดยการพัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญาผ่านครอบครัว ระบบสถานศึกษา สภาพแวดล้อม รวมทั้งสื่อตั้งแต่ระดับปฐมวัย การสร้างเส้นทางอาชีพ สภาพแวดล้อมการทำงาน และระบบสนับสนุน ที่เหมาะสมสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษผ่านกลไกต่างๆ และการดึงดูดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญต่างชาติและคนไทยที่มีความสามารถในต่างประเทศให้มาสร้างและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้กับประเทศ

๕. การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดีครอบคลุมทั้งด้านกายใจสติปัญญาและสังคม โดยการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ การป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี และการส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาวะที่ดีในทุกพื้นที่

๖. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยการสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย การส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัว และชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การปลูกฝังและพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน และการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

๗. การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศ โดยการส่งเสริมการออกกำลังกาย และกีฬาขั้นพื้นฐานให้กลายเป็นวิถีชีวิต การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการ การส่งเสริมการกีฬาเพื่อพัฒนาสู่ระดับอาชีพ และการพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬาและนันทนาการเพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมกีฬา

๔. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ ที่ให้ความสำคัญการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำเพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบ ไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทยทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเองและทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

ตัวชี้วัด ประกอบด้วย ความแตกต่างของรายได้และการเข้าถึงบริการภาครัฐระหว่างกลุ่มประชากร ความก้าวหน้าของการพัฒนาคน ความก้าวหน้าในการพัฒนาจังหวัดในการเป็นศูนย์กลางความเจริญทาง เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี และคุณภาพชีวิตของประชากรสูงอายุ โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ประกอบด้วย ๔ ประเด็น ได้แก่

๑. การลดความเหลื่อมล้ำสร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ โดยปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานราก ปฏิรูประบบภาษีและการคุ้มครองผู้บริโภค กระจายการถือครองที่ดินและการเข้าถึงทรัพยากร เพิ่มผลิตภาพและคุ้มครองแรงงานไทยให้เป็นแรงงานฝีมือที่มีคุณภาพและความริเริ่มสร้างสรรค์ มีความปลอดภัยในการทำงาน สร้างหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุมและเหมาะสมกับคนทุกช่วงวัย ทุกเพศภาวะและทุกกลุ่ม ลงทุนทางสังคมแบบมุ่งเป้าเพื่อช่วยเหลือกลุ่มคนยากจนและกลุ่มผู้ด้อยโอกาสโดยตรง สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสาธารณสุขและการศึกษา โดยเฉพาะสำหรับผู้มีรายได้น้อยและกลุ่มผู้ด้อยโอกาส และสร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างทั่วถึง

๒. การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี โดยพัฒนาศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยีในภูมิภาค กำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละกลุ่มจังหวัดในมิติต่างๆ จัดระบบเมืองที่เอื้อต่อการสร้างชีวิตและสังคมที่มีคุณภาพและปลอดภัย ให้สามารถตอบสนองต่อสังคมสูงวัยและแนวโน้มของการขยายตัวของเมืองในอนาคต ปรับโครงสร้างและแก้ไขกฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อวางระบบและกลไกการบริหารงานในระดับภาค กลุ่มจังหวัด สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่บนฐานข้อมูลความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรม และการพัฒนากำลังแรงงานในพื้นที่

๓. การเสริมสร้างพลังทางสังคม โดยสร้างสังคมเข้มแข็งที่แบ่งปันไม่ทอดทิ้งกัน และมีคุณธรรม โดยสนับสนุนการรวมตัวและดึงพลังของภาคส่วนต่าง ๆ การรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคมและภาคประชาชน ส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศและบทบาทของสตรีในการสร้างสรรค์สังคม สนับสนุนการพัฒนาบนฐานทุนทางสังคมและวัฒนธรรม และสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสร้างสรรค์ เพื่อรองรับสังคมยุคดิจิทัล

๔. การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาการ พึ่งตนเองและการจัดการตนเอง โดยส่งเสริมการปรับพฤติกรรมในระดับครัวเรือนให้มีขีดความสามารถในการจัดการวางแผนชีวิต สุขภาพ ครอบครัว การเงินและอาชีพ เสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการพึ่งตนเองและการพึ่งพากันเอง สร้างการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ เพื่อสร้างประชาธิปไตยชุมชน และสร้างภูมิคุ้มกันทางปัญญาให้กับชุมชน

๕. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติทั้งมิติ ด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติและความยั่งยืนส่วนความร่วมมือระหว่างกันทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน และการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยเป็นการดำเนินการบนพื้นฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตโดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง ๓ ด้านอันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง

ตัวชี้วัด ประกอบด้วย พื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติที่เสื่อมโทรมได้รับการฟื้นฟู การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และปริมาณก๊าซเรือนกระจกมูลค่าเศรษฐกิจฐานชีวภาพโดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ๕ ประเด็น ได้แก่

๑. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว โดยเพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน อนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพในและนอกถิ่นกำเนิด อนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ รักษาและเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน

๒. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล โดยเพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพทางทะเล ปรับปรุง ฟื้นฟู และสร้างใหม่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งระบบ ฟื้นฟูชายหาดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ชายฝั่งทะเลได้รับการป้องกันและแก้ไขทั้งระบบ และมีนโยบายการจัดการชายฝั่งแบบบูรณาการอย่างเป็นองค์รวม และพัฒนาและเพิ่มสัดส่วนกิจกรรมทางทะเลที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๓. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ โดยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก มีการปรับตัวเพื่อลดความสูญเสียและเสียหายจากภัยธรรมชาติและผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มุ่งเป้าสู่การลงทุนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐและภาคเอกชน และพัฒนาและสร้างระบบรับมือปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่ และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

๔. พัฒนาพื้นที่เมืองชนบทเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศมุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยจัดทำแผนผังภูมินิเวศเพื่อการพัฒนา เมืองชนบท พื้นที่เกษตรกรรมและอุตสาหกรรม รวมถึงพื้นที่อนุรักษ์ตามศักยภาพและความเหมาะสมทางภูมินิเวศอย่างเป็นเอกภาพ พัฒนาพื้นที่ เมือง ชนบทเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมินิเวศอย่างยั่งยืน จัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและค่ามาตรฐานสากล สงวนรักษา อนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ มรดกทางสถาปัตยกรรมและ ลักษณะและวิถีชีวิตพื้นถิ่นบนฐานธรรมชาติ และฐานวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน พัฒนาเครือข่ายองค์กรพัฒนาเมืองและชุมชน รวมทั้งกลุ่มอาสาสมัคร ด้วยกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในท้องถิ่น และเสริมสร้างระบบสาธารณสุขและอนามัยสิ่งแวดล้อมและยกระดับความสามารถในการป้องกันโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ

๕. พัฒนาความมั่นคงน้ำพลังงานและเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ เพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล พัฒนาความมั่นคงพลังงานของประเทศและส่งเสริมการใช้พลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานโดยลดความเข้มข้นของการใช้พลังงาน และพัฒนาความมั่นคง ด้านการเกษตรและอาหารของประเทศและชุมชน ในมิติปริมาณ คุณภาพ ราคา และการเข้าถึงอาหาร

๖. ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ โดยส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีของคนไทย พัฒนาเครื่องมือ กลไกและระบบยุติธรรม และระบบประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อม จัดโครงสร้างเชิงสถาบันเพื่อจัดการประเด็นร่วม ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ และพัฒนาและดำเนินโครงการที่ยกระดับกระบวนการทัศน์ เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม บนหลักของการมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล

๖. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐมีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็วและโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริตความมัธยัสถ์ และสร้างจิตสำนึกในการปฏิบัติไม่ยอมรับการทุจริต ประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง นอกจากนี้กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัยมีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติและการอำนวยความสะดวกตามหลักนิติธรรม

ตัวชี้วัด ประกอบด้วย ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะของภาครัฐ ประสิทธิภาพของการบริการภาครัฐ ระดับความโปร่งใสการทุจริต ประพฤติมิชอบ และความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรม โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ประกอบด้วย ๔ ประเด็น ได้แก่

๑. ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางตอบสนองความต้องการและให้บริการอย่างสะดวก รวดเร็วโปร่งใส โดยการให้บริการสาธารณะของภาครัฐได้มาตรฐานสากลและเป็นระดับแนวหน้าของภูมิภาค และภาครัฐมีความเชื่อมโยงในการให้บริการสาธารณะต่างๆ ผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้

๒. ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับทุกประเด็นทุกภารกิจและทุกพื้นที่ โดยให้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ (๒) ระบบการเงินการคลังประเทศสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ และระบบติดตามประเมินผลที่สะท้อนการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติในทุกระดับ

๓. ภาครัฐมีขนาดเล็กลงเหมาะสมกับภารกิจส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ โดยภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสมทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ และส่งเสริมการกระจายอำนาจและสนับสนุนบทบาทชุมชนท้องถิ่นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีสมรรถนะสูง ตั้งอยู่บนหลักธรรมาภิบาล

๔. ภาครัฐมีความทันสมัย โดยองค์กรภาครัฐมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับบริบทการพัฒนาประเทศ และพัฒนาและปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการให้ทันสมัย

๕. บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกมีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ โดยภาครัฐมีการบริหารกำลังคนที่มีความคล่องตัว ยึดระบบคุณธรรม และบุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน มีคุณธรรม และมีการพัฒนาตามเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ

๖. ภาครัฐมีความโปร่งใสปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยประชาชนและภาคีต่างๆ ในสังคมร่วมมือกันในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ บุคลากรภาครัฐยึดมั่นในหลักคุณธรรมจริยธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต การปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบมีประสิทธิภาพมีความเด็ดขาด เป็นธรรมและตรวจสอบได้ และการบริหารจัดการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นระบบแบบบูรณาการ

๗. กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น โดยภาครัฐจัดให้มีกฎหมายที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลง มีกฎหมายเท่าที่จำเป็น และการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เท่าเทียมมีการเสริมสร้างประสิทธิภาพการใช้กฎหมาย

๘. กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค โดย บุคลากรและหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเคารพและยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่พึงได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม ทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม มีบทบาทเชิงรุกร่วมกันในทุกขั้นตอนของการค้นหาความจริง หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทั้งทางแพ่ง อาญาและปกครองมีเป้าหมายและยุทธศาสตร์ร่วมกัน ส่งเสริมระบบยุติธรรมทางเลือกระบบยุติธรรมชุมชน และการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการยุติธรรม และพัฒนามาตรการอื่นแทนโทษทางอาญา

๑.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

การพัฒนาประเทศตามแนวทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ผ่านมา ส่งผลให้ประเทศไทยมีระดับการพัฒนาที่สูงขึ้นตามลำดับ โครงสร้างเศรษฐกิจไทยมีความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจและสังคมโลกมากขึ้น ทำให้ความอ่อนไหวและการผันผวนตามปัจจัยภายนอก ในขณะที่ความสามารถในการแข่งขันปรับตัวช้าเนื่องจากการยกระดับห่วงโซ่มูลค่าการผลิตเกษตร อุตสาหกรรม และนวัตกรรมยังดำเนินการได้น้อย ทำให้ฐานการผลิตเกษตร อุตสาหกรรม และบริการมีผลิตภาพการผลิตต่ำ ประกอบกับประเทศไทยยังประสบปัญหาคุณภาพในเกือบทุกด้าน นอกจากนี้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็ว มีภาวะล้นเมือง และการบริหารจัดการน้ำยังไม่เป็นระบบโครงข่ายที่สมบูรณ์ ซึ่งส่วนหนึ่งสะท้อนถึงปัญหาการจัดการภาครัฐที่ขาดประสิทธิภาพ และการปฏิรูปกฎหมายเพื่อพัฒนาประเทศยังล่าช้า

การจัดทำแผนพัฒนาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) จำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมเพื่อวางรากฐานของประเทศไทยในระยะยาวให้มุ่งต่อยอดผลสัมฤทธิ์ของแผนที่สอดคล้องเชื่อมโยงและรองรับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องไปตลอด ๒๐ ปี ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙)

หลักการพัฒนาประเทศที่สำคัญในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” “การพัฒนาที่ยั่งยืน” และ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” ที่ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๙-๑๑ และยึดหลักการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ลดความเหลื่อมล้ำและขับเคลื่อนการเจริญเติบโตจากการเพิ่มผลิตภาพการผลิตบนฐานการใช้ภูมิปัญญาและนวัตกรรม สำหรับการกำหนดวิสัยทัศน์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ยึดวิสัยทัศน์ของกรอบยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”

ดังนั้น เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาใต้ มีความสอดคล้องกับทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ องค์การบริหารส่วนตำบลนาใต้ จึงได้นำแนวทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติดังกล่าวมาประกอบในการจัดทำแผนพัฒนาสี่ปี ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาใต้ ซึ่งทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ โดยมีหลักการสำคัญ ประกอบด้วย

(๑) ยึด “หลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง”

(๒) ยึด “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา”

(๓) ยึด “วิสัยทัศน์ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี”

มาเป็นกรอบของวิสัยทัศน์ประเทศไทยในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

(๔) ยึด “เป้าหมายอนาคตประเทศไทยปี ๒๕๗๙”

เป็นกรอบการกำหนดเป้าหมายที่จะบรรลุใน ๕ ปีแรก และเป้าหมายในระดับย่อยลงมา

ควบคู่กับกรอบเป้าหมายที่ยั่งยืน และ

(๕) ยึดหลักการนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างจริงจังใน ๕ ปี

วัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ประกอบด้วย

วัตถุประสงค์ ประกอบด้วย

- (๑) เพื่อวางรากฐานให้คนไทยเป็นคนมีสุขภาพและสุขภาพที่ดี ตลอดจนเป็นคนเก่งที่มีทักษะความรู้ความสามารถและพัฒนาตนเองได้ต่อเนื่องตลอดชีวิต
- (๒) เพื่อให้คนไทยมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ผู้ด้อยโอกาสได้รับการพัฒนาศักยภาพ รวมทั้งชุมชนมีความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้
- (๓) เพื่อให้เศรษฐกิจเข้มแข็ง แข่งขันได้ มีเสถียรภาพ และมีความยั่งยืน
- (๔) เพื่อรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ
- (๕) เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และมีการทำงานเชิงบูรณาการ
- (๖) เพื่อให้มีการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค และ
- (๗) เพื่อผลักดันให้ประเทศไทยมีความเชื่อมโยงกับประเทศต่าง ๆ ได้อย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ

เป้าหมายรวม ประกอบด้วย

- (๑) คนไทยมีคุณลักษณะเป็นคนไทยที่สมบูรณ์
- (๒) ความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้และความยากจนลดลง
- (๓) ระบบเศรษฐกิจมีความเข้มแข็งและแข่งขันได้
- (๔) ทูทางธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมสามารถสนับสนุนการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความมั่นคงทางอาหาร พลังงาน และน้ำ
- (๕) มีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย สังคมปลอดภัย สามัคคีสร้างภาพลักษณ์ดี และเพิ่มความเชื่อมั่นของนานาชาติต่อประเทศไทย
- (๖) มีระบบบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ ทันท่วงที โปร่งใส ตรวจสอบได้ กระจายอำนาจ และมีส่วนร่วมจากประชาชน

ยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ มีทั้งหมด ๑๐ ยุทธศาสตร์ โดยมี ๖ ยุทธศาสตร์ตามกรอบยุทธศาสตร์แห่งชาติ ๒๐ ปี และอีก ๔ ยุทธศาสตร์ที่เป็นปัจจัยสนับสนุน ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ แนวทางพัฒนาที่สำคัญ ประกอบด้วยปรับเปลี่ยนค่านิยมคนไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย มีจิตสาธารณะ และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ พัฒนาศักยภาพคนให้มีทักษะ ความรู้ และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า ยกย่องคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพและให้ทุกภาคส่วนคำนึงถึงผลกระทบต่อสุขภาพ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบสุขภาพภาครัฐและปรับระบบการเงินการคลังด้านสุขภาพ พัฒนาระบบการดูแลและสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับสังคมสูงวัย ผลักดันให้สถาบันทางสังคมมีส่วนร่วมพัฒนาประเทศอย่างเข้มแข็ง

๒. ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม แนวทางพัฒนาที่สำคัญ ประกอบด้วย การเพิ่มโอกาสให้กับกลุ่มเป้าหมายประชากรร้อยละ ๔๐ ที่มีรายได้ต่ำที่สุดสามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพของรัฐและมีอาชีพ การกระจายการให้บริการภาครัฐทั้งด้านการศึกษา สาธารณสุข และสวัสดิการที่มีคุณภาพให้ครอบคลุมและทั่วถึง เสริมสร้างศักยภาพชุมชน การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและการสร้างความเข้มแข็งการเงินฐานรากตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ มีสิทธิในการจัดการทุนที่ดินและทรัพยากรภายในชุมชน

๓. ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน แนวทางพัฒนาที่สำคัญ ประกอบด้วย การบริหารจัดการเศรษฐกิจส่วนรวมทั้งในด้านการคลัง และด้านการเงิน การเสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ เพื่อยกระดับไปสู่การพัฒนาอุตสาหกรรม และสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในเชิงธุรกิจ

๔. ยุทธศาสตร์การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน แนวทางพัฒนาที่สำคัญ ประกอบด้วย การรักษาฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สร้างสมดุลของการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อให้เกิดความมั่นคง สมดุล และยั่งยืน การแก้ไขปัญหาวิกฤตสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สนับสนุนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ การพัฒนาระบบการบริหารจัดการและกลไกแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การพัฒนาความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ

๕. ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคงและยั่งยืน แนวทางพัฒนาที่สำคัญ ประกอบด้วย การรักษาความมั่นคงภายใน เพื่อให้เกิดความสงบในสังคมและธำรงไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการป้องกันประเทศเพื่อเตรียมความพร้อมในการรับมือภัยคุกคามทั้งการทหารและภัยคุกคามอื่นๆ การส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศด้านความมั่นคง เพื่อบูรณาการความร่วมมือกับมิตรประเทศเพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สังคม และการป้องกันภัยคุกคามข้ามชาติ

๖. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤตินิชอบ และธรรมาภิบาลในสังคมไทย แนวทางพัฒนาที่สำคัญ ประกอบด้วย การปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงาน บทบาท ภารกิจ และคุณภาพบุคลากรภาครัฐ ให้มีความโปร่งใส ทันสมัย คล่องตัว มีขนาดความเหมาะสม เกิดความคุ้มค่า ปรับปรุงกระบวนการงบประมาณ และสร้างกลไกในการติดตามตรวจสอบการเงินการคลังภาครัฐ เพื่อให้การจัดสรรและการใช้จ่ายมีประสิทธิภาพ เพิ่มประสิทธิภาพและการยกระดับการให้บริการสาธารณะให้ได้มาตรฐานสากล เพื่อให้ประชาชนและภาคธุรกิจได้รับบริการที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และอำนวยความสะดวกตรงตามความต้องการ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการอย่างมีประสิทธิภาพและทั่วถึง ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติชอบเพื่อให้สังคมไทยมีวินัย โปร่งใส และยุติธรรม ปฏิรูปกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมให้มีความทันสมัย เป็นธรรม และสอดคล้องกับข้อบังคับสากลหรือข้อตกลงระหว่างประเทศ

๗. ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ แนวทางพัฒนาที่สำคัญ ประกอบด้วย การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านขนส่ง การสนับสนุนการพัฒนาาระบบขนส่ง การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ การพัฒนาระบบน้ำประปา

๘. ยุทธศาสตร์การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม แนวทางพัฒนาที่สำคัญ ประกอบด้วย เร่งส่งเสริมการลงทุนวิจัยและพัฒนาและผลักดันสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และเชิงสังคม พัฒนาผู้ประกอบการให้เป็นผู้ประกอบการทางเทคโนโลยี พัฒนาสภาวะแวดล้อมของการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ด้านบุคลากรวิจัย

๙. ยุทธศาสตร์การพัฒนากศ เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ แนวทางพัฒนาที่สำคัญ ประกอบด้วย การพัฒนาภาคเพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กระจายตัวอย่างทั่วถึง พัฒนาภาคเหนือให้เป็นฐานเศรษฐกิจ สร้างสรรค์มูลค่าสูง พัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้หลุดพ้นจากความยากจนสู่เป้าหมายพึ่งตนเอง พัฒนาภาคกลางเป็นฐานเศรษฐกิจชั้นนำ พัฒนาภาคใต้เป็นฐานการสร้างรายได้ที่หลากหลาย การพัฒนาเมือง การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจ

๑๐. ยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาแนวทางพัฒนาที่สำคัญประกอบด้วย การขยายความร่วมมือทางการค้าและการลงทุนกับมิตรประเทศ และแสวงหาตลาดใหม่สำหรับสินค้าและบริการของไทย พัฒนาการเชื่อมโยงด้านการคมนาคมขนส่ง โลจิสติกส์ และโทรคมนาคมในกรอบความร่วมมืออนุภูมิภาค ภายใต้แผนงาน GMS, ACMECS, IMT-GT, BIMSTEC , และ JDS และภูมิภาคอาเซียนเพื่ออำนวยความสะดวกและลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์ การพัฒนาและส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศของผู้ประกอบการไทย การส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศของผู้ประกอบการไทย การเปิดประตูการค้าและพัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ในลักษณะหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ทั้งในระดับอนุภูมิภาคและภูมิภาคที่มีความเสมอภาค การสร้างความเป็นหุ้นส่วน การพัฒนากับประเทศในอนุภูมิภาค ภูมิภาค และนานาชาติ การเข้าร่วมเป็นภาคีความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยมีบทบาทที่สร้างสรรค์ การส่งเสริมความร่วมมือกับภูมิภาคและนานาชาติในการสร้างความมั่นคงในทุกด้านที่เกี่ยวข้องกับเรื่องความอยู่ดีมีสุขของประชาชน การบูรณาการภารกิจด้านความร่วมมือระหว่างประเทศและด้านการต่างประเทศ การส่งเสริมให้เกิดการปรับตัวภายในประเทศที่สำคัญ

การขับเคลื่อนประเทศโดยยึดหลักแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ เป็นกรอบทิศทางหลัก และแปลงสู่การปฏิบัติในระดับต่างๆ ที่สอดคล้องกับสภาพภูมิสังคม เป็นการกระจายพัฒนาสู่พื้นที่ โดยยึดหลักการพัฒนาพื้นที่ ภารกิจ และการมีส่วนร่วม ให้จังหวัดเป็นพื้นที่ดำเนินการขับเคลื่อนการพัฒนา และเป็นจุดเชื่อมโยงการพัฒนาจากชุมชนสู่ประเทศ และจากประเทศสู่ชุมชน เพิ่มการใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ให้เป็นเครื่องมือหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกภาคส่วนในระดับพื้นที่ ท้องถิ่น และชุมชน โดยใช้กลไกและเครื่องมือในการพัฒนาภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคธุรกิจ เอกชน และสื่อมวลชนบูรณาการให้การขับเคลื่อนเกิดประสิทธิภาพ โดยกระบวนการสร้างเครือข่ายที่ตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหา และการพัฒนาศักยภาพของพื้นที่ ระบบการบริหารจัดการแผนสู่การปฏิบัติจึงเชื่อมโยงกันในระดับต่างๆ ตั้งแต่ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี เชื่อมกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ โดยบูรณาการแผนพัฒนาภาคใต้ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ และแผนพัฒนาจังหวัดสุราษฎร์ธานีต่อไป

๑.๓ แผนพัฒนาภาคใต้/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้/แผนพัฒนาจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๓/๑ และ มาตรา ๕๓/๒ บัญญัติให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดสามารถยื่นคำขอการจัดตั้งงบประมาณได้เอง และตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงาน จังหวัดและกลุ่มจังหวัด พ.ศ.๒๕๕๑ ได้กำหนดให้มีแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดซึ่งเป็นโครงการ และแผนงานต่างๆ ของกลุ่มจังหวัดที่จำเป็นต้องจัดทำเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดในอนาคต และให้มีแผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มจังหวัด เพื่อแปลงแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ไปสู่การปฏิบัติโดยระบุถึงโครงการต่างๆ ที่จำเป็นต้องดำเนินการในกลุ่มจังหวัดในแต่ละปีงบประมาณ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด ไม่ว่าโครงการนั้นจะดำเนินการโดยจังหวัดกลุ่มจังหวัด กระทรวง ทบวง กรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐ หรือเอกชน แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดต้องสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น สำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) จึงได้จัดทำกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาคัดที่ยึดกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนจากทุกจังหวัดทั้ง ๔ ภูมิภาค เพื่อสนับสนุนจังหวัดและกลุ่มจังหวัดให้สามารถใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด การบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ เป็นการเชื่อมโยงและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ในระดับต่างๆ ขององค์กรไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการส่งเสริมให้มีการสื่อสาร แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์เกี่ยวกับการนำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติ และการประสานงานร่วมมือด้านการพัฒนาระหว่างภาครัฐ ภาคประชาสังคม และภาคธุรกิจเอกชนในพื้นที่ เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาภายในกลุ่มจังหวัด และระหว่างกลุ่มจังหวัดเพื่อให้การพัฒนาเป็นไปตามแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน

๑.๓.๑ แผนพัฒนาภาคใต้

ภาคใต้ตั้งอยู่บนคาบสมุทรมลายู ขนาบด้วยทะเลอ่าวไทยทางฝั่งตะวันออกมีความยาวชายฝั่งทะเล ๘๗๗ กิโลเมตร และทะเลอันดามันทางฝั่งตะวันตกมีความยาวชายฝั่ง ๑,๐๙๓ กิโลเมตร ประกอบด้วย ๑๑ จังหวัด คือจังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง และสตูล ตอนบนมีพรมแดนติดกับประเทศเมียนมาร์เป็นระยะทางสั้นๆ และตอนล่างของภาคมีพรมแดนติดกับประเทศมาเลเซียเป็นระยะทางประมาณ ๑๘๐ กิโลเมตร มีพื้นที่รวม ๓๗,๓๖ ล้านไร่

สภาพภูมิประเทศมี ๒ ลักษณะ คือด้านตะวันตกมีแนวเทือกเขาตะนาวศรี และเทือกเขาภูเก็ต ซึ่งเป็นต้นกำเนิดแม่น้ำสายต่างๆ อาทิ แม่น้ำกระบุรี และแม่น้ำตาปี ส่วนพื้นที่ตอนกลางของภาคมีเทือกเขานครศรีธรรมราช สำหรับด้านตะวันออกมีลักษณะเป็นพื้นที่ราบขนาดใหญ่เหมาะสำหรับการเพาะปลูก รวมทั้งมีแหล่งชุมชนที่สำคัญได้แก่ ทะเลน้อยและทะเลสาบสงขลา ตลอดจนมีพื้นที่เกาะกระจายอยู่ในทะเลทั้งสองฝั่งซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของภาค เช่น เกาะสมุย เกาะพะงัน เกาะสิมิลัน เกาะสุรินทร์ เกาะพีพี และเกาะหลีเป๊ะ เป็นต้น

สภาพภูมิอากาศของภาคใต้เป็นแบบมรสุมเขตร้อนและมีฝนตกชุก การใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ปลูกยางพาราและปาล์มน้ำมัน รองลงมาเป็นพื้นที่ปลูกไม้ผล และพื้นที่นา เส้นทางคมนาคม มีเส้นทางถนน ๔ ช่องทางจราจรด้านฝั่งอ่าวไทยที่เชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมกับภาคกลางและภาคใต้ชายแดนต่อเนื่องไปยัง

มาเลเซีย ส่วนเส้นทางคมนาคมฝั่งอันดามันบางช่วง (ระนอง) ยังเป็น ๒ ช่องจราจร สนามบินภาคใต้มีสนามบินนานาชาติ ๕ แห่ง ประกอบด้วยสนามบินหาดใหญ่ สนามบินภูเก็ต สนามบินเกาะสมุย สนามบินสุราษฎร์ธานี สนามบินกระบี่ และสนามบินภายในประเทศมี ๔ แห่ง ในจังหวัดชุมพร ระนอง ตรัง และนครศรีธรรมราช ภาคใต้มีท่าเรือสำหรับการขนส่งสินค้าเชื่อมโยงกับท่าเรือแหลมฉบัง และสามารถเชื่อมโยงกับท่าเรือประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย และด้านชายแดนภาคใต้มีพรมแดนด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือติดกับประเทศมาเลเซียบริเวณจังหวัดชุมพร และจังหวัดระนอง ส่วนพื้นที่ตอนล่างติดกับประเทศมาเลเซีย มีด้านชายแดนที่สำคัญคือด้านชายแดนสะเดา ปาดังเบซาร์ และบ้านปรกอบ จังหวัดสงขลา

สภาพเศรษฐกิจหลักและรายได้ส่วนใหญ่ของภาคใต้ได้จากภาคเกษตร แต่ในปัจจุบันนี้มีแนวโน้มที่จะลดลงอย่างต่อเนื่อง พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของภาคใต้ ได้แก่ยางพารา และปาล์มน้ำมัน อีกทั้งยังมีแหล่งประมงและสถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ในขณะที่การท่องเที่ยวภาคบริการมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะสาขาโรงแรม ภัตตาคาร และการขนส่ง โดยเศรษฐกิจของภาคใต้จะกระจุกตัวอยู่ในจังหวัดที่เป็นเมืองศูนย์กลางเศรษฐกิจและแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง ได้แก่จังหวัดสงขลา รองลงมาคือ จังหวัดสุราษฎร์ธานีและนครศรีธรรมราช

ยุทธศาสตร์การพัฒนา

(๑) การเสริมสร้างความเข้มแข็งภาคการผลิตหลักให้เจริญเติบโตได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูป พัฒนาประสิทธิภาพและผลิตภาพการผลิตสินค้าอาหาร พัฒนาการท่องเที่ยว

(๒) ขยายฐานเศรษฐกิจเพื่อเพิ่มความหลากหลายของแหล่งสร้างรายได้และการจ้างงานให้แก่ภาคโดยพัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านภายใต้กรอบโครงการ JDS และกรอบโครงการ IMT-GT พัฒนารองรับการขยายการลงทุนอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพของประเทศ และพัฒนาการคมนาคมขนส่งทางทะเล

(ก) พัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพและมีภูมิคุ้มกันที่ดีเพื่อเสริมสมรรถนะการพัฒนา โดยการ
พัฒนาความรู้ คุณธรรม และสุขภาพ การสร้างความมั่นคงในการดำรงชีวิตของคนจน คนด้อยโอกาสให้สามารถ
พึ่งตนเองได้ การพัฒนาศักยภาพคนเพื่อเพิ่มผลิตภาพการผลิตและเพิ่มโอกาสด้านอาชีพและรายได้ และการ
อำนวยความสะดวกและเป็นธรรมและสร้างภูมิคุ้มกันแก่คนกลุ่มเสี่ยงเพื่อแก้ปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้

(ข) เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและสังคมระดับชุมชน โดยสร้างกระบวนการเรียนรู้
เพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชนสู่การพึ่งตนเอง พัฒนาเศรษฐกิจชุมชนโดยการเพิ่มโอกาสการมีรายได้จาก
ทรัพยากรในท้องถิ่น และส่งเสริมการใช้กระบวนการชุมชนเข้มแข็งเพื่อสร้างสันติสุขโดยเฉพาะการใช้
กระบวนการชุมชนเข้มแข็งแก้ไขปัญหาเสพติด

(ค) ฟื้นฟูและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อรักษาสมดุลเชิงนิเวศน์
อย่างยั่งยืน โดยฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อรักษาความสมดุลเชิงนิเวศน์ สร้างความอุดมสมบูรณ์
ทรัพยากรธรรมชาติให้เป็นฐานการผลิตอย่างยั่งยืน และควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อลดผลกระทบด้านคุณภาพ
ชีวิต

ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้

ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ แบ่งกลุ่มจังหวัดภาคใต้เป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มจังหวัด
ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน และกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

(๑) ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย (East Coast Southern Sub region)
ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของภาคใต้ฝั่งทะเลอ่าวไทย ประกอบด้วย ๔ จังหวัด คือจังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี
นครศรีธรรมราช และพัทลุง ท่าเลที่ตั้งมีความเกี่ยวข้องกับศูนย์กลางความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรโบราณใน
อดีต ของคาบสมุทรมลายู คืออาณาจักรตามพรลิงค์ และอาณาจักรศรีวิชัย ซึ่งมีความสำคัญเป็นเส้นทางการ
เชื่อมโยงทางการค้าและการ เผยแพร่ศาสนาจากอินเดีย อาหรับ เปอร์เซีย และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยปรากฏ
หลักฐานทางประวัติศาสตร์ของความเจริญรุ่งเรืองในอดีตมากมาย ได้แก่โบราณสถานเขาคา โบราณสถานโมคลาน
และวัดพระบรมธาตุ จังหวัดนครศรีธรรมราช วัดพระบรมธาตุไชยา อำเภอยาไชยา แหล่งโบราณคดีเขาศรีวิชัย อำเภอยา
พนปิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี และวัดเขียน จังหวัดพัทลุง เป็นต้น ส่งผลให้มีการสืบทอดประเพณีและวัฒนธรรม
ประจำท้องถิ่นในกลุ่มจังหวัดมาจนถึงปัจจุบัน ได้แก่ จังหวัดชุมพร เช่นประเพณีงานเทิดพระเกียรติเสด็จในกรม
หลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์และงานกาชาด งานประเพณีแห่พระแข่งเรือ งานโลกทะเลชุมพร งานแข่งขันเรือยาวขึ้น
โขงชิงธงชิงถ้วยพระราชทานคลองในหลวง (หัววัง-พนังตัก) งานวันผลไม้หลังสวน ล่องแพอำเภอยาไต๊ะ งาน
ส่งเสริมประเพณีขึ้นเบญจา งานขึ้นถ้ำรับรอ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เช่นประเพณีชักพระ หรือลากพระ จังหวัดพัทลุง
เช่นงานประเพณีแข่งโพนลากพระ (ชักพระ) การละเล่นชัตตัมประเพณีชิงเปรต งานวันอนุรักษ์มรดกไทยและงาน
มหกรรมชิงแชมป์หนังตะลุง และโนรนาฏศิลป์เมืองใต้ เป็นต้น เน้นการพัฒนาด้านเศรษฐกิจฐานอุตสาหกรรมแปรรูป
รูปผลผลิตจากน้ำมันปาล์ม พัฒนาการปลูกข้าวและการเลี้ยงปศุสัตว์ พัฒนาการเกษตรยั่งยืนเพื่อผลิตสินค้าเกษตร
เชิงคุณภาพ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บริเวณชายฝั่งทะเล และการเตรียมความพร้อมพื้นที่ที่มีศักยภาพ
รองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมใหม่ ๆ

(๒) ยุทธศาสตร์การพัฒนา กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ตั้งอยู่ชายฝั่งทะเลอันดามัน ด้านมหาสมุทรอินเดีย ประกอบด้วย ๕ จังหวัด คือระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ และตรัง เน้นการรักษาความมีมนต์เสน่ห์ของศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเล เพิ่มความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยวและบริการ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลและบนบก มีศักยภาพโดดเด่นในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลระดับนานาชาติ มีจุดขายทางการท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศ คือหาดทราย ชายทะเล หมู่เกาะ และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ เช่นดำน้ำ ปีนผา อีกทั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก มีมนต์เสน่ห์ของความเป็น “Andaman Paradise หรือมรกตเมืองใต้” โดยจังหวัดภูเก็ตเป็นศูนย์กลางที่เปรียบเสมือน “ไข่มุกอันดามัน” และมีแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ที่มีชื่อเสียงระดับนานาชาติ เช่นเกาะพีพี หมู่เกาะสิมิลัน หมู่เกาะสุรินทร์ เป็นต้น อีกทั้งยังมีแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเพื่อเพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยว ได้แก่ แหล่งนิเวศน์ธรรมชาติป่าเขาในจังหวัดพังงา-กระบี่-ตรัง และแหล่งน้ำแร่ธรรมชาติในจังหวัดระนองที่เป็นการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและสปา มีบริการพื้นฐานสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลชั้นนำของโลก (World Class) ที่สำคัญ คือสนามบินนานาชาติ ๒ แห่ง ที่กระบี่และภูเก็ต มีท่าเทียบเรือระหว่างประเทศและท่าจอดเรือยอร์ชที่มีความสะดวกและทันสมัยที่ภูเก็ต มีสถาบันการศึกษาที่มีหลักสูตรการพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นการเฉพาะ

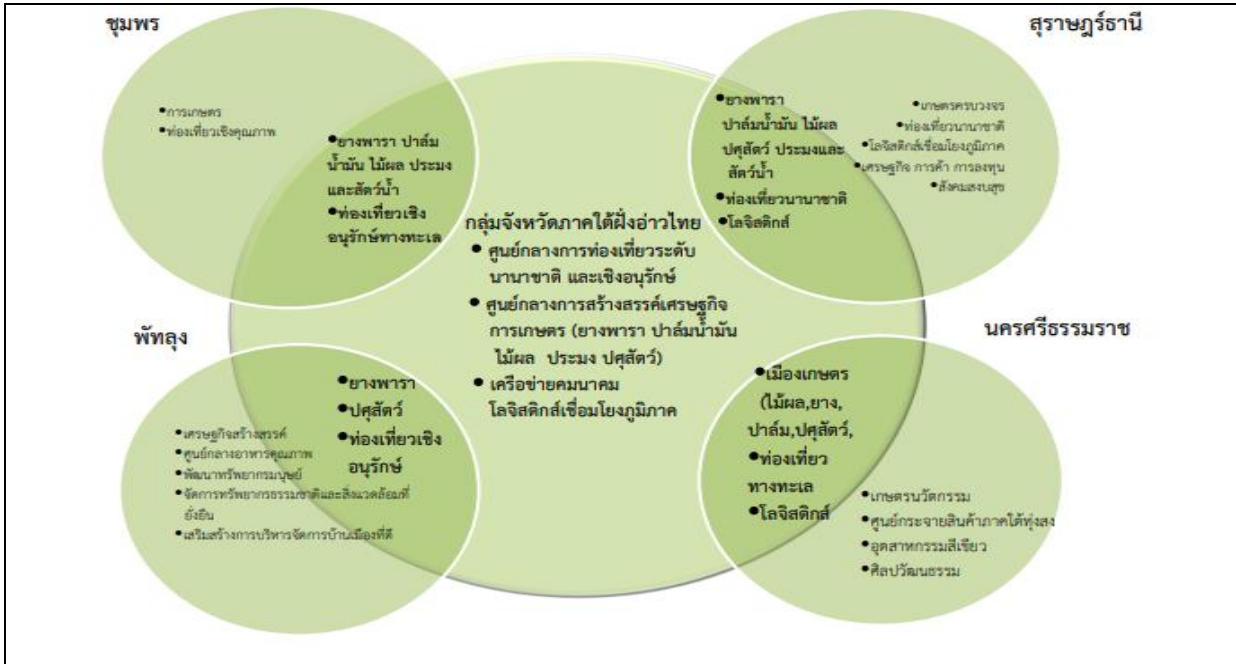
(๓) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ตั้งอยู่ตอนกลางของประเทศ ประกอบด้วย ๕ จังหวัด คือจังหวัดสงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน มีเนื้อที่รวมประมาณ ๒๐,๘๐๙.๗๓๐ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑๒.๙๗ ล้านไร่ โดยจังหวัดสงขลา มีพื้นที่มากที่สุด ๗,๓๙๓.๘๘๙ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๔.๖๒ ล้านไร่ และจังหวัดปัตตานี มีพื้นที่น้อยที่สุด ๑,๙๔๐.๓๕๖ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑.๒๑ ล้านไร่ และยังมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศมาเลเซีย เน้นการคุ้มครองความปลอดภัย การอำนวยความสะดวกเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในอำนาจรัฐ และสร้างภูมิคุ้มกัน แก่คนกลุ่มเสี่ยงโดยเฉพาะการช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ การเสริมสร้างความมั่นคงด้านอาชีพและรายได้แก่ผู้มีรายได้น้อย การพัฒนาคุณภาพคนเพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำและยกระดับคุณภาพชีวิต การเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและพัฒนาความร่วมมือกับต่างประเทศ และการบริหารจัดการเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

๑.๓.๒ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

วิสัยทัศน์ (Vision)

“ศูนย์กลาง การเกษตร การท่องเที่ยวนานาชาติ มีระบบโลจิสติกส์ที่สมบูรณ์ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม”

กรอบการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

นิยามวิสัยทัศน์

ศูนย์กลางการเกษตร หมายถึง การมีความโดดเด่นในด้านใดด้านหนึ่ง เช่น ด้านปริมาณการผลิต (การปลูกหรือการเพาะเลี้ยง) ด้านการแปรรูป ด้านการตลาด หรือการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ

ศูนย์กลางการท่องเที่ยวนานาชาติ หมายถึง การมีความโดดเด่นในด้านจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติ

มีระบบโลจิสติกส์ที่สมบูรณ์ หมายถึง การมีระบบคมนาคมที่เป็นเครือข่ายเชื่อมโยงกันทั้งทางบกทางอากาศ และทางน้ำ และเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สนับสนุนการพัฒนาในด้านต่างๆ ของกลุ่มจังหวัด

เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หมายถึง การพัฒนาในทุกด้านของกลุ่มจังหวัด จะต้องไม่สร้างปัญหาต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งต้องมียุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อป้องกันหรือแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่

พันธกิจ (Mission)

- พัฒนา การผลิต การแปรรูป และการบริหารจัดการ ปาล์มน้ำมัน ยางพารา และผลไม้
- พัฒนาการประมง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจ รวมถึงการปศุสัตว์ที่สามารถสร้างความโดดเด่น
- พัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยว สร้างรูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลาย การบริหารจัดการ และสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวระหว่างกลุ่มจังหวัด
- พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน การขนส่ง และโลจิสติกส์ เพื่อรองรับการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด
- อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม และสภาพสังคมที่ดี

เป้าประสงค์รวม (Goals)

- กลุ่มจังหวัดเป็นศูนย์กลางการผลิตและแปรรูป ยางพารา ปาล์มน้ำมันของประเทศ
- เป็นกลุ่มจังหวัดชั้นนำด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจ และการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจที่มีความโดดเด่นในพื้นที่
- กลุ่มจังหวัดเป็นสถานที่ท่องเที่ยวนานาชาติ ที่มีคุณภาพ และมีความหลากหลาย
- มีระบบโครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์ที่มีศักยภาพในการรองรับการพัฒนาต่างๆ ของกลุ่มจังหวัด
- กลุ่มจังหวัดมีทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์สิ่งแวดล้อมที่ดี สภาพสังคมที่ดี

ประเด็นยุทธศาสตร์

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาการผลิต แปรรูป และการบริหารจัดการ พืชเศรษฐกิจหลัก(ปาล์มน้ำมัน ยางพารา ไม้ผล)
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเพิ่มผลผลิตจากการประมงชายฝั่ง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจ และการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจที่มีความโดดเด่นในพื้นที่
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาสู่การเป็นสถานที่ท่องเที่ยวนานาชาติที่มีคุณภาพ และมีความหลากหลายของรูปแบบการท่องเที่ยว
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน การขนส่ง และโลจิสติกส์ เพื่อรองรับการพัฒนา ของกลุ่มจังหวัด
- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาสู่การเป็นเมืองสีเขียว และสังคมคุณภาพ

๑.๓.๓ แผนพัฒนาจังหวัดสุราษฎร์ธานี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔)

จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตั้งอยู่ดินแดนบริเวณชายฝั่งทะเลอ่าวไทย ที่เรียกว่าอ่าวบ้านดอน นักโบราณคดีได้สันนิษฐานไว้ว่า มี ผู้คนชาวพื้นเมืองอาศัยอยู่กันมาแต่หนึ่งพันสี่ร้อยปีก่อนแล้ว หรือประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๑ - ๑๒ กระนั้นมิชชาวอินเดียแล่นเรือมาถึงเมืองตะกั่วป่า และเดินทางเลาะเลียบบ้านน้ำ ตะกั่วป่าไปสู่เชิงเขาหลวงข้ามเขาเดินเลียบบริมน้ำหลวงเรื่อยมาจนถึงปากอ่าวบ้านดอน ชาวอินเดียเป็นผู้มีวิชาความรู้เหนือชนพื้นเมือง จึงได้แพร่วัฒนธรรมของตนไว้ในดินแดนเหล่านี้ สมัยนั้นเป็นเวลาแห่งความรุ่งเรืองของอาณาจักรศรีวิชัย ซึ่งนักโบราณคดีชาวอังกฤษดอกเตอร์ควอริตีย์ เวลส์ และศาสตราจารย์ศรีศักร วัลลิโภดม ให้ความเห็นสนับสนุนว่า ศูนย์กลางอาณาจักรศรีวิชัยอยู่ที่บริเวณจังหวัดสุราษฎร์ธานี

รอบอ่าวบ้านดอนมีเมืองสำคัญ ๆ อันเป็นที่มาของจังหวัดสุราษฎร์ธานีในปัจจุบันอยู่หลายเมืองคือ เมืองไชยา ตั้งอยู่บริเวณริมน้ำท่าทองอุแท อยู่ในบริเวณอำเภอกาญจนดิษฐ์ปัจจุบัน และเมืองคีรีรัฐนิคมตั้งอยู่ ณ ริมฝั่งแม่น้ำพุมดวง ซึ่งอยู่ในเขตอำเภอกีรีรัฐนิคม ในปัจจุบันเมืองทั้งสามนี้เป็นเมืองเก่าแก่อันเป็นต้นกำเนิดของจังหวัดสุราษฎร์ธานีหรือบ้านดอน

“วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๕๘ มีกระแสพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าส่งผู้แทนเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย ให้ประกาศพระราชปรารภ เรื่องที่บ้านดอนซึ่งเป็นเมืองไชยาใหม่ และตั้งที่ว่าการมณฑลชุมพร ประชาชนก็คงเรียกว่าบ้านดอนอยู่ตามเดิม และเมืองไชยาเก่า ซึ่งเปลี่ยนชื่อเรียกว่า อำเภอพุมเรียง แต่ราษฎรก็คงเรียกชื่อเดิม เมืองไชยา เป็นไชยาเก่า ไชยาใหม่ สับสนกันไม่เป็นที่ยุติลงในราชการ จึงโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามเมืองที่บ้านดอนใหม่ว่า เมืองสุราษฎร์ธานี เปลี่ยนอำเภอพุมเรียง เรียกว่าอำเภอมืองไชยา เพราะ เป็นชื่อเก่า”

ในวันเดียวกัน พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเปลี่ยนนามแม่น้ำหลวงเป็นแม่น้ำตาปี การที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเปลี่ยนชื่อเมืองไชยาที่บ้านดอนเป็นสุราษฎร์ธานีก็เพราะทรงสังเกตว่า ชาวเมืองนี้เป็นคนดีสุภาพเรียบร้อย และการที่ทรงเปลี่ยนชื่อแม่น้ำหลวงเป็นตาปีนั้น เล่ากันว่า พระองค์ทรงนำแบบมาจากอินเดีย ซึ่งเป็นแม่น้ำสายหนึ่งตั้งต้นจากขุนเขาสัตตปุระ ไหลลงสู่มหาสมุทรอินเดียทางอ่าวแคมเบย์ ชื่อแม่น้ำตาปี ทางฝั่งซ้ายก่อนที่แม่น้ำตาปีจะออกปากอ่าวนั้นมีเมืองเมืองหนึ่งชื่อเมืองสุราษฎร์ ตั้งอยู่ด้วยเหตุนี้เมื่อพระองค์ทรงเปลี่ยนชื่อเมืองเป็นสุราษฎร์ธานี (สุราษฎร์) จึงทรงเปลี่ยนแม่น้ำหลวงเป็นตาปีด้วย จังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นจังหวัดที่เรารู้จักแพร่หลายในฐานะจังหวัดที่มีความสำคัญด้านการท่องเที่ยวของประเทศเพราะนับตั้งแต่อาจารย์เดโช บุญชูช่วย ปราชญ์ชาวสุราษฎร์ธานีได้เขียนบทกลอนในการสัมมนาการท่องเที่ยว ๑๔ จังหวัดภาคใต้ที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีเมื่อปี ๒๕๒๕

“สุราษฎร์ธานี มีไม่น้อย เกือบร้อยเกาะ
พืชพันธุ์เงาะ อร่อย หอยก็ใหญ่
ไข่เค็มแดง และแหล่งธรรม น้อมนำใจ
คุณเมื่อไร มาอีกครั้ง ตั้งตาคอย”

ต่อมาได้ถอดบทเรียนนี้เป็นคำขวัญของจังหวัดสุราษฎร์ธานี “เมืองร้อยเกาะ เงาะอร่อย หอยใหญ่ ไข่แดง แหล่งธรรมะ” เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นคำขวัญที่เชื่อว่ามีคนจำได้มากที่สุด และมีส่วนส่งเสริม ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของจังหวัดได้รู้จักแพร่หลายได้ดีทีเดียว

จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีที่ตั้งอยู่บนฝั่งตะวันออกของภาคใต้ มีเนื้อที่มากเป็นอันดับ ๖ ของประเทศ และมีพื้นที่มากที่สุดในภาคใต้ ฝั่งทะเลด้านอ่าวไทยในจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีเกาะขนาดใหญ่ได้แก่ เกาะสมุย เกาะพะงัน และหมู่เกาะอ่างทอง สภาพภูมิอากาศส่วนใหญ่เป็นภูเขา ภูเขาสำคัญของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้แก่ เทือกเขาบรรทัด เทือกเขาตะนาวศรี ซึ่งทอดยาวผ่านเนื้อที่จังหวัดใกล้เคียงหลายจังหวัด และทอดเปิดสู่อ่าวไทย เทือกเขาภูเก็ติด้านตะวันตก เป็นต้นกำเนิดลุ่มน้ำใหญ่น้อย รวม ๑๔ ลุ่มน้ำ จนได้ชื่อว่าเป็นเมืองแห่งลุ่มน้ำ แม่น้ำลำคลองทุกสายล้วนไหลลงสู่อ่าวไทย จากฝั่งตะวันตกพื้นที่ลาดเอียงไปทางทิศตะวันออก ซึ่งมีลักษณะคล้ายกระทะหงาย มีแม่น้ำที่สำคัญ ได้แก่ แม่น้ำตาปี และแม่น้ำพุมดวง แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญทางทะเลที่เป็นเกาะ ได้แก่ เกาะสมุย เกาะพะงัน เกาะเต่า เกาะนางยวน หมู่เกาะอ่างทอง เกาะแตน และทะเลใน เป็นต้น แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญทางศาสนาได้แก่ สวนโมกขพลาราม พระพุทธบาทจำลอง วัดเขาสุวรรณประดิษฐ์ วัดเขาถ้ำ วัดพระบรมธาตุไชยาราชวรวิหาร วัดรัตนาราม และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติไชยา อุทยานแห่งชาติที่สำคัญ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติเขาสัก อุทยานแห่งชาติคลองพนม อุทยานแห่งชาติใต้ร่มเย็น เขตห้ามล่าสัตว์ป่าหนองหุ้งทอง อุทยานแห่งชาติธารเสด็จ-เกาะพะงัน อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะอ่างทอง และอุทยานแห่งชาติแก่งกรุง เป็นต้น แหล่งท่องเที่ยวชุมชน ได้แก่ หมู่บ้านพุมเรียง แหลมโพธิ์ เป็นต้น และแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ตามธรรมชาติ ได้แก่ เขื่อนรัชชประภา น้ำตกวิภาวดี เป็นต้น ประเพณีที่สำคัญของจังหวัดสุราษฎร์ธานี คือ ประเพณีชักพระ ทอดพระป่า และแข่งขันเรือยาว หรือมีอีกชื่อคืองานเดือนสิบเอ็ด กิจกรรมที่สำคัญได้แก่การประกวดเรือพระ ผลไม้ที่ขึ้นชื่อของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้แก่ เงาะโรงเรียน ซึ่งมีความแตกต่างจากที่อื่น คือหวานและกรอบซึ่งนับเป็นความภูมิใจของชาวจังหวัดสุราษฎร์ธานี

วิสัยทัศน์ และเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสุราษฎร์ธานี

วิสัยทัศน์ (Vision)

“เมืองเกษตรคุณภาพ การท่องเที่ยวยั่งยืน สังคมเป็นสุข”

ค่านิยมของจังหวัด

๑. เมืองเกษตรคุณภาพ หมายถึง ส่งเสริมพัฒนาเศรษฐกิจในภาคเกษตรทางด้านปาล์ม น้ำมัน ยางพารา มะพร้าว ปศุสัตว์และอาหารทะเล ร่วมทั้งการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการที่มีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาด และเน้นฐานการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมไม่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชน

๒. การท่องเที่ยวยั่งยืน หมายถึง การฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐานสากล สร้างโครงข่ายการท่องเที่ยวชุมชนและการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา คุณภาพแหล่งท่องเที่ยว

๓. สังคมเป็นสุข หมายถึง พัฒนาจังหวัดสุราษฎร์ธานีให้เป็นสังคมแห่งคุณภาพสุขสงบเข้มแข็ง เชื่อมโยงฐานความรู้ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการพัฒนาในทุกมิติของสังคม องค์กรรวมของจังหวัด สุราษฎร์ธานีจากการบูรณาการทางการเกษตรการท่องเที่ยวสู่สังคมที่น่าอยู่ที่มีหลากหลายความดี ในจังหวัด สุราษฎร์ธานีอันได้แก่องค์พระธาตุศรีสุราษฎร์พระบรมธาตุไชยาอาจารย์พุทธทาสภิกขุ ประชาชนเป็นคนดี และมีความสุข ฯลฯ สู่ “อยู่แห่งความดีทั้งปวง”

พันธกิจ

๑. พัฒนาระบบการจัดการเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจด้านการค้าการลงทุน บริการ โลจิสติกส์การเกษตร การท่องเที่ยวและวัฒนธรรมเชื่อมโยงกลุ่มจังหวัดกลุ่มอาเซียน
๒. พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนโดยน้อมรับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางหลักในการ สร้างภูมิคุ้มกันในการสร้างคนสังคมที่มีคุณภาพมีความสุข
๓. พัฒนาระบบการจัดการเพื่อพัฒนาเมืองโดยใช้ฐานของความเป็นมิตรสิ่งแวดล้อม
๔. พัฒนาระบบดิจิทัลเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตร การบริการอย่างครบวงจร

เป้าประสงค์รวม (Goals)

๑. เพิ่มศักยภาพการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร
๒. สร้างเศรษฐกิจด้วยอุตสาหกรรมบริการ การท่องเที่ยวและระบบโลจิสติกส์
๓. พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนสู่สังคมเป็นสุข
๔. บริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน และฐานทรัพยากรธรรมชาติที่ยั่งยืน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

ยุทธศาสตร์จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในการที่จะบรรลุวิสัยทัศน์และทำให้จังหวัดสุราษฎร์ธานีพัฒนา ไปสู่อนาคตที่พึงประสงค์นั้น จำเป็นต้องมีการวางแผนและกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาในระยะยาว และกำหนด แนวทางการพัฒนาของทุกภาคส่วนให้ขับเคลื่อน ไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์ จังหวัดระยะยาวเพื่อถ่ายทอดแนวทางการพัฒนาสู่ การปฏิบัติในแต่ละช่วงเวลาอย่างต่อเนื่องและมีการบูรณาการ และสร้างความเข้าใจถึงอนาคตของจังหวัดสุราษฎร์ธานีร่วมกัน และเกิดการรวมพลังของทุกภาคส่วนในสังคมทั้ง ประชาชน เอกชน ประชาสังคมในการขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อการสร้างและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์ ของจังหวัด สุราษฎร์ธานีและบรรลุวิสัยทัศน์ “เมืองเกษตรคุณภาพ การท่องเที่ยว ยั่งยืน สังคมเป็นสุข” เพื่อให้จังหวัดมีความสามารถในการแข่งขันมีรายได้สูงหลุดพ้นจากความยากจน คนในจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีความสุข อยู่ดีกินดี สังคมมั่นคง เสมอภาคและเป็นธรรม ซึ่งยุทธศาสตร์จังหวัดสุราษฎร์ธานีที่จะใช้ เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาใน ระยะ ๒๐ ปีต่อจากนี้ไปประกอบด้วย ๕ ยุทธศาสตร์ (Strategic issues) ได้แก่

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเพิ่มศักยภาพการแข่งขันภาคเกษตร และอุตสาหกรรมเกษตร
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมและศูนย์โลจิสติกส์ (Logistics) ภาคใต้ตอนบน
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาสังคมปลอดภัย คุณภาพชีวิตที่ดี และมีศักยภาพในการแข่งขัน
- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การสร้างฐานทรัพยากรธรรมชาติที่มั่นคงและมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม

กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๓

วิสัยทัศน์ (Vision)

“บริหารตามหลักธรรมาภิบาล โครงสร้างพื้นฐานดี ประเพณีวัฒนธรรมเด่น เน้นการท่องเที่ยว เน้นรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อม”

พันธกิจ (Mission)

๑. ปกป้องและเชิดชูสถาบันหลักของชาติ ยกย่อง เชิดชูเกียรติผู้ทำคุณประโยชน์
๒. ส่งเสริมประชาธิปไตย และการมีส่วนร่วม
๓. บริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล
๔. ปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน วางผังเมืองและสาธารณูปโภค
๕. ส่งเสริม อนุรักษ์ ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และทำนุบำรุงศาสนา
๖. ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิต
๗. ส่งเสริม พัฒนา สร้างความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจ
๘. ส่งเสริมด้านการศึกษา
๙. ส่งเสริมการจัดระเบียบชุมชนและการรักษาความสงบเรียบร้อย
๑๐. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๑. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว
๑๒. พัฒนาบริการสาธารณะสู่ประชาคมอาเซียน

เป้าประสงค์ (Goals)

๑. ปกป้องและเชิดชูสถาบันหลักของชาติ และการยกย่อง เชิดชูเกียรติ ผู้ทำคุณประโยชน์
๒. ส่งเสริมการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย และการมีส่วนร่วมของประชาชน
๓. ส่งเสริมการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล
๔. พัฒนาเส้นทางคมนาคมขนส่งให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน
๕. พัฒนาสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ ไฟฟ้า แสงสว่าง การผังเมือง การควบคุมอาคาร และการบริหารจัดการน้ำ
๖. ส่งเสริม อนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมประเพณี จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และทำนุบำรุงศาสนา
๗. ส่งเสริมด้านสวัสดิการสังคม สังคมสงเคราะห์ และสาธารณสุข
๘. ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐานการศึกษา
๙. การส่งเสริม และพัฒนาอาชีพ การลงทุน และพาณิชย์กรรม
๑๐. ส่งเสริมด้านกีฬาและนันทนาการ
๑๑. ส่งเสริมการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย สร้างความสมานฉันท์ให้สังคมสงบสุข
๑๒. ส่งเสริม สนับสนุนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

๑๓. อนุรักษ์ ฟื้นฟู สร้างเครือข่าย เฝ้าระวังทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๔. พัฒนาบุคลากร และเพิ่มประสิทธิภาพการบริการ เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความมั่นคงของชาติ
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การส่งเสริมการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ส่งเสริม อนุรักษ์ ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ส่งเสริม พัฒนาคุณภาพชีวิต
ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ส่งเสริม สนับสนุนการท่องเที่ยว และการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาบริการสาธารณะเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
ยุทธศาสตร์ที่ ๘ พัฒนาเศรษฐกิจ
ยุทธศาสตร์ที่ ๙ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง

๒. ยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาใต้ อำเภอบ้านนาเดิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๒.๑ วิสัยทัศน์ (Vision)

องค์การบริหารส่วนตำบลนาใต้ เป็นตำบลน่าอยู่ เศรษฐกิจดี ครอบคลุมอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง สิ่งแวดล้อมยั่งยืน

๒.๒ ยุทธศาสตร์

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านเศรษฐกิจ
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านสังคม
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการบริหารจัดการที่ดี
- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านสาธารณสุข
- ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๓ เป้าประสงค์ (Goals)

๑. การคมนาคมสะดวก ถนนได้มาตรฐาน
๒. จัดวางระบบผังเมือง
๓. มีสาธารณูปโภคทั่วถึง
๔. ส่งเสริมอาชีพ
๕. ส่งเสริมราษฎรให้มีรายได้เพิ่มขึ้น
๖. ศิลปวัฒนธรรมประเพณี ศาสนา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้รับการสืบทอด
๗. สร้างคุณภาพชีวิตที่ดี
๘. ส่งเสริมการศึกษา
๙. การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance)
๑๐. ประชาชน มีสุขภาพดี
๑๑. ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๒. ตำบลสะอาด
๑๓. ปรับปรุงแหล่งน้ำตามธรรมชาติ

๒.๔ ตัวชี้วัด

๑. จำนวนโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐาน และสาธารณูปโภคที่เพิ่มขึ้นภายในตำบล
๒. จำนวนประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น คนว่างงานลดลง
๓. ร้อยละการจัดกิจกรรมที่เป็นการสืบสานศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น
๔. ร้อยละของคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
๕. ประชาชนมีการศึกษา
๖. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น
๗. จำนวนกิจกรรมเสริมสร้างการเรียนรู้ให้ประชาชนมีสุขภาพกายใจที่ดี
๘. จำนวนกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าร่วมแข่งขัน
๙. จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๐. ระดับความสำเร็จที่ทำให้ชุมชนมีสภาวะแวดล้อมที่ดี สะอาด น่าอยู่

๒.๕ ค่าเป้าหมาย

๑. พัฒนาเส้นทางคมนาคม การขนส่ง ให้สะดวก
๒. วางระบบผังเมือง และสาธารณูปโภคให้ทั่วถึง
๓. สร้างระบบเศรษฐกิจให้เติบโตอย่างสมดุล
๔. ส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมประเพณี ศาสนา ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณภาพชีวิต และการศึกษา
๕. พัฒนาระบบการบริหารจัดการ ส่งเสริมการจัดการที่ดี ให้มีความร่วมมือจากทุกภาคส่วน
๖. ส่งเสริมสุขภาพร่างกาย และจิตใจ ทุกเพศ วัย อย่างทั่วถึง
๗. กำจัดขยะ สิ่งปฏิกูล มลพิษ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เพิ่มป่าไม้

๒.๖ กลยุทธ์

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
 - ๑.๑. พัฒนาเส้นทางคมนาคม
 - ๑.๒. พัฒนาระบบผังเมืองและการสาธารณูปโภค
 - ๑.๓. พัฒนางานก่อสร้าง
๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
 - ๒.๑. ส่งเสริมอาชีพและการลงทุน
 - ๒.๒. พัฒนาด้านการเกษตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคม

- ๓.๑. ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมทางศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีต ประเพณีท้องถิ่น
- ๓.๒. พัฒนาด้านการกีฬาและนันทนาการ
- ๓.๓. พัฒนาด้านการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน
- ๓.๔. พัฒนาด้านการศึกษา

๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการที่ดี

- ๔.๑. พัฒนาศูนย์ปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
- ๔.๒. พัฒนาด้านการส่งเสริมระบบประชาธิปไตย ความเสมอภาค ในชุมชน

๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสาธารณสุข

- ๕.๑. แนวทางการพัฒนาด้านสุขภาพ การอยู่ดีมีสุข

๖. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ๖.๑. พัฒนาด้านการสร้างจิตสำนึก ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๖.๒. พัฒนาด้านการจัดการขยะ
- ๖.๓. พัฒนาแหล่งน้ำตามธรรมชาติ และแก้ปัญหาน้ำท่วม

๒.๗ จุดยืนทางยุทธศาสตร์

จากประเด็นความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ที่สำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ ยุทธศาสตร์ชาติ และยุทธศาสตร์จังหวัด จะเห็นได้ว่ามีความเชื่อมโยงกันอย่างชัดเจนในการนำมาเป็นแนวทางกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ชัดเจนจะเป็นการเตรียมการพัฒนา เป็นการนำภูมิคุ้มกันที่มีอยู่ พร้อมทั้งเร่งสร้างภูมิคุ้มกันใหม่ให้เข้มแข็งขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของชุมชนให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการสภาวะการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน สังคมเศรษฐกิจภายในชุมชนให้มีคุณภาพ ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ภายในชุมชนอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจด้วยฐานความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ บนพื้นฐานการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

องค์การบริหารส่วนตำบลนาใต้ จึงได้กำหนดจุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning) คือ

“องค์การบริหารส่วนตำบลนาใต้ เป็นตำบลน่าอยู่ เศรษฐกิจดี ครอบคลุมอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง สิ่งแวดล้อมยั่งยืน”

องค์การบริหารส่วนตำบลนาใต้ เป็นตำบลน่าอยู่ หมายถึง ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีอาชีพมั่นคง มีปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการลงทุน ดำรงชีวิตภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง นำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจที่ดีขึ้น ครอบคลุมอบอุ่น ชุมชนมีความเข้มแข็ง ส่งผลต่อสภาพแวดล้อมที่ดีมีความยั่งยืน

คุณภาพชีวิตที่ดี หมายถึง มาตรฐานการดำรงชีวิตอันเหมาะสมของประชากรในสังคม คือ ประชาชนมีความพึงพอใจ มีความเป็นอยู่ที่ดี มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี มีอาหารการกินดี มีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน ได้รับการบริการด้านสุขภาพอย่างทั่วถึง มีอาชีพและรายได้ที่มั่นคงเพียงพอต่อการดำรงชีวิตอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล หลักการพื้นฐานของธรรมาภิบาลในองค์กรตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบด้วย ๖ หลักการ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

๒.๘ ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

องค์การบริหารส่วนตำบลนาใต้ ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาไว้ ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

๑. ยุทธศาสตร์ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ๒. ยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ ๓. ยุทธศาสตร์ด้านสังคม ๔. ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการที่ดี ๕. ยุทธศาสตร์ด้านสาธารณสุข ๖. ยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเชื่อมโยงและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี ทั้ง ๙ ยุทธศาสตร์ และยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดในประเด็นการเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมและศูนย์โลจิสติกส์ภาคใต้ตอนบน (Logistics Hub) การเพิ่มศักยภาพการแข่งขันภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร การพัฒนาสังคมปลอดภัย คุณภาพชีวิตที่ดี และมีศักยภาพในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน และยุทธศาสตร์การสร้างฐานทรัพยากรธรรมชาติที่มั่นคงและมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลนาใต้ มีพันธกิจ กลยุทธ์ และผลผลิต/โครงการ โดยรองรับการดำเนินงาน ซึ่งส่งผลให้การพัฒนาตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลนาใต้ นำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ รวมถึงการพัฒนาที่เชื่อมโยงและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี ยุทธศาสตร์จังหวัดในภาพรวม รวมทั้งมีความสอดคล้อง เชื่อมโยง และตอบสนองกับยุทธศาสตร์ในทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนพัฒนาภาคใต้ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ แผนพัฒนาจังหวัดสุราษฎร์ธานี และแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้วย

๓. การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

๓.๑ การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(ใช้การวิเคราะห์ SWOT Analysis/Demand (Demand Analysis)/Global Demand) และ Trend ปัจจัยและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา อย่างน้อยต้องประกอบด้วย การวิเคราะห์ ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการศึกษา ด้านผังเมือง ด้านเทคโนโลยี ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

๑. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ขอบข่ายและปริมาณของปัญหา

๑. ถนนไม่ได้มาตรฐาน เมื่อมีการบรรทุกของหนักหรือเกิดน้ำท่วม ถนนจะเป็นหลุมเป็นบ่อทำให้การสัญจรไปมาไม่สะดวก
๒. พื้นที่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาใต้เป็นที่ราบลุ่ม ช่วงฤดูฝนจะเกิดน้ำท่วม
๓. ระบบไฟฟ้า บริเวณทางสัญจรบางแห่งไม่มีไฟฟ้าสาธารณะ หรือมีแต่เกิดการชำรุดทำให้อาจเป็นอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินของราษฎรผู้ใช้เส้นทาง
๔. ระบบประปา ยังไม่ครอบคลุมในทุกพื้นที่ น้ำประปายังมีความสะอาดไม่เพียงพอสำหรับการอุปโภคบริโภค

พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย

๑. พื้นที่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาใต้ และพื้นที่ใกล้เคียงจากการเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคม

การคาดการณ์แนวโน้มในอนาคต

๑. ถนนทุกสายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาใต้ได้รับการก่อสร้างยกระดับถนน ขยายท่อระบายน้ำเพื่อให้น้ำไหลสะดวกป้องกันปัญหาน้ำท่วม สามารถดำเนินการก่อสร้างถนน คสล. หรือลาดยางได้ทุกสาย ซึ่งจะทำให้ไม่ต้องทำโครงการซ่อมแซมถนนลูกรัง หินคลุก ให้สิ้นเปลืองงบประมาณหรือซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่นอีก และมีการขยายถนนบางสายเพื่อรองรับการเจริญเติบโตของชุมชน
๒. ประสานหน่วยงานที่รับผิดชอบ คือการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในการดูแลให้ความช่วยเหลือ โดยของบประมาณจากไฟฟ้าให้การสนับสนุนในการซ่อมแซม ขยายเขตจำหน่ายไฟฟ้าให้ทั่วถึง
๓. ขอให้หน่วยงานในสังกัดกรมทรัพยากรน้ำและสำนักงานทรัพยากรน้ำบาดาลช่วยเหลือในการตรวจสอบคุณภาพน้ำประปาทุกแห่งในเขตพื้นที่ และขยายเขตประปาให้ราษฎรมีน้ำประปาใช้ครอบคลุมทุกพื้นที่

๒. ด้านเศรษฐกิจ

ขอความช่วยเหลือและปริมาณของปัญหา

๑. ประชาชนยังยังมีระบบความคิด หรือการประกอบอาชีพแบบเดิมๆ เช่นการปลูกพืชเชิงเดี่ยว
๒. ประชาชนยังขาดการรวมกลุ่ม ขาดความรู้ ขาดทักษะในการประกอบอาชีพเสริม

พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย

๑. ประชาชนทั้งหมดในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาใต้

การคาดการณ์แนวโน้มในอนาคต

๑. ส่งเสริม สนับสนุน ให้ประชาชนประกอบอาชีพเสริม นอกจากอาชีพหลัก
๒. พัฒนาฝีมือและมีการรวมกลุ่มพัฒนาผลิตภัณฑ์โดยอาศัยภูมิปัญญาชาวบ้าน

๓. ด้านสังคม

ขอความช่วยเหลือและปริมาณของปัญหา

๑. การแพร่ระบาดของยาเสพติดในปัจจุบัน ทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนไม่ดี
๒. ขาดโอกาสทางการศึกษา รวมทั้งสวัสดิการและกิจกรรมนันทนาการไม่เพียงพอ

พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย

๑. ประชาชนทั้งหมดในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาใต้

การคาดการณ์แนวโน้มในอนาคต

๑. ส่งเสริมความรู้และป้องกันการระบาดของยาเสพติดทั้งในเชิงรุกและเชิงรับ
๒. เร่งเสริมสร้างการเรียนรู้ให้แก่ประชากรเพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพของประชากรให้มีคุณภาพ สามารถพัฒนาตนเองให้เข้ากับยุค และสังคมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

๔. ด้านการบริหารจัดการที่ดี

ขอความช่วยเหลือและปริมาณของปัญหา

๑. เครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติราชการ เพื่อรองรับความเจริญเติบโตขององค์กร ยังไม่เพียงพอ
๒. บุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจในระเบียบข้อกฎหมายต่างๆ ในการปฏิบัติราชการ

พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย

๑. พื้นที่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาใต้

การคาดการณ์แนวโน้มในอนาคต

๑. องค์การบริหารส่วนตำบลนาใต้มีวิสัยทัศน์ในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ และมีความทันสมัยทางเทคโนโลยี สามารถให้บริการประชาชนด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพสูงสุด
๒. บุคลากรเพิ่มประสิทธิภาพตนเองปรับเปลี่ยนการปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ยึดหลักธรรมาภิบาล ในการปฏิบัติราชการ

๕. ด้านสาธารณสุข

ขอขยายและปริมาณของปัญหา

๑. ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในด้านสาธารณสุข และการดูแลตัวเองและครอบครัวให้ห่างไกลจากโรคภัยต่าง ๆ

พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย

๑. ประชาชนทั้งหมดในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาใต้

การคาดการณ์แนวโน้มในอนาคต

๑. ประชาชนมีมีสุขภาพพลานามัยที่แข็งแรง ปราศจากโรคภัยต่าง ๆ
๒. ประสานกับหน่วยงานด้านสาธารณสุข เพื่อจัดกิจกรรมให้ความรู้แก่ประชาชนในด้านสาธารณสุข และการดูแลสุขภาพของตนเองและครอบครัวให้ห่างไกลจากโรคภัยต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

๖. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ขอขยายและปริมาณของปัญหา

๑. ประชาชนยังขาดความตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒. ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัด
๓. ประชาชนขาดจิตสำนึกในการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย

๑. ประชาชนทั้งหมดในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาใต้

การคาดการณ์แนวโน้มในอนาคต

๑. ส่งเสริมให้ประชาชนอนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยจัดให้มีการอบรมและร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินการจัดทำโครงการท้องถิ่นไทยรวมใจภักดิ์ รักพื้นที่สีเขียว และโครงการปล่อยปลาเฉลิมพระเกียรติ ๕ ธันวาคม ซึ่งเป็นโครงการที่ทำอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี สามารถแก้ปัญหาได้ระดับหนึ่ง ในปัจจุบันจะต้องพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้สมดุลต่อไป

๓.๒ การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง

องค์การบริหารส่วนตำบลนาใต้ ได้วางแนวคิดในการพัฒนาองค์กร โดยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕) โดยนำนโยบายของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลนาใต้ สถานการณ์ปัจจุบัน แนวโน้มและทิศทางการพัฒนาในอนาคต รวมทั้งข้อเสนอแนะในการประชุมประชาคม นำมาวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานการณ์ โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis จากผลการศึกษาวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคขององค์การบริหารส่วนตำบล พอสรุปได้ดังนี้

จุดแข็ง (Strength:S)

๑. มีงบประมาณที่สามารถดำเนินการได้ด้วยตนเองในระดับหนึ่ง
๒. การบริหารเน้นการมีส่วนร่วมในสังคมซึ่งทำให้สามารถแก้ไขปัญหาและตอบสนองต่อความต้องการ
๒. มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบชัดเจน
๓. มีการจัดเก็บค่าบริการน้ำประปา
๔. มีแผนพัฒนาที่ชัดเจน
๕. มีศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตร
๖. มีเจ้าหน้าที่จากเกษตรอำเภอมารให้ความรู้
๗. มีการตั้งงบประมาณเพื่อส่งเสริมการเกษตร
๘. มีเงินทุนเพื่อส่งเสริมการลงทุนของกลุ่มอาชีพ
๙. มีการตั้งงบประมาณเพื่อส่งเสริมทั้งทางด้านศาสนา ประเพณีวัฒนธรรม กีฬา และการศึกษา
๑๐. การส่งเสริมเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุและผู้พิการ
๑๑. การจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อให้ผู้ปกครองได้มีเวลาในการประกอบอาชีพ
๑๒. ได้รับความสนับสนุนงบประมาณเพื่อแก้ปัญหายาเสพติด
๑๓. มีการแบ่งโครงสร้างองค์กร และมีคำสั่งแบ่งหน้าที่ชัดเจน
๑๔. ผู้บริหารท้องถิ่นกำหนดนโยบายได้เองภายใต้กฎหมาย
๑๕. มีงบประมาณในการบริหารจัดการและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้
๑๖. มี รพสต.บ้านคลองยา ๑ แห่ง
๑๗. มีสมาชิก อสม. ครบทุกหมู่บ้าน
๑๘. มีการสนับสนุนงบประมาณ ให้กับกลุ่ม อสม. แต่ละหมู่บ้าน ประจำปี
๑๙. เงินสนับสนุนจาก สปสช.
๒๐. อยู่ใกล้กับโรงพยาบาลบ้านนาเดิม
๒๑. มีหมอดินอาสาของหมู่บ้าน
๒๒. มีการรณรงค์และร่วมกันปลูกต้นไม้ต่อเนื่องทุกปีในพื้นที่ตำบล
๒๓. มีสภาพชุมชนที่เงียบสงบไม่พลุกพล่านและแออัด
๒๔. มีสภาพเป็นชุมชนชนบทยังไม่มีสิ่งก่อสร้างระเกะ ระกะตามการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจ
๒๖. มีแหล่งป่าไม้ชุมชน

จุดอ่อน (Weakness: W)

๑. ขาดการวางแผนเมืองในการวางแผนกำหนดพื้นที่จัดทำโครงสร้างพื้นฐาน
๒. งบประมาณมีจำนวนจำกัด
๓. ไม่มีการปรับปรุงข้อมูลบัญชีน้ำประปา
๔. ขาดการบริหารจัดการที่ดี
๕. สมาชิกสภา อบต. ขาดความเข้าใจในบทบาทอำนาจหน้าที่อย่างจริงจัง
๖. ประชาชนในหมู่บ้าน ขาดการมีส่วนร่วม และไม่ให้ความสำคัญของปัญหาของผู้นำชุมชน
๗. บุคลากรขาดแคลน เนื่องจากมีการโอน-ย้ายกันบ่อยทำให้การปฏิบัติหน้าที่ไม่ต่อเนื่อง
๘. ปัญหาและความต้องการของประชาชนมากเกินไป
๙. ขาดการร่วมมือกันอย่างจริงจัง ระหว่าง อสม. รพ.สต. กับ อบต.
๑๐. ไม่มีสถานที่ทิ้งขยะที่ถูกลักษณะทั้ง ๙ หมู่บ้าน
๑๑. แหล่งน้ำธรรมชาติขาดการฟื้นฟูรักษาอย่างจริงจัง
๑๒. อบต. ขาดงบประมาณในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม
๑๓. ปัญหาการใช้สารเคมีในการเกษตร

โอกาส (Opportunities : O)

๑. มีการประสานแผนกับหน่วยงานอื่นๆ เช่น อบจ.
๒. ถนนสายสำคัญอยู่ในความรับผิดชอบของ อบจ.
๓. มีการจัดการอบรม พนักงานประปาโดยกรมฯ
๔. องค์กรต่างๆมุ่งเน้นส่งเสริมอาชีพเกษตรกร
๕. นโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลในการแก้ปัญหาสุขภาพ
๖. มีการจัดอบรมให้กับบุคลากรอยู่บ่อยครั้ง
๗. ได้รับงบประมาณสนับสนุนจาก สปสช.
๘. การกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นมีหน้าที่ดูแลรักษาแม่น้ำลำคลองและทรัพยากรธรรมชาติ
๙. นโยบายระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัดให้ความสนใจอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

อุปสรรค (Threat : T)

๑. สภาพพื้นที่ทางภูมิศาสตร์เป็นที่ราบลุ่มมักประสบปัญหาอุทกภัยถนนเสียหายบ่อย
๒. ถนนสายสำคัญอยู่ในความรับผิดชอบของ อบจ.
๓. ประชาชนไม่ช่วยกันประหยัด และดูแลรักษา
๔. ขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน
๕. ปัญหาสุขภาพของพื้นที่ติดต่อกลิ่เคียง
๖. การจัดสรรงบประมาณจากรัฐตามภารกิจที่มียังถือว่าน้อย
๗. โรคภัย ไข้เจ็บที่ขึ้นมาใหม่
๘. ขาดการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับโรคที่เกิดใหม่มีโซนอุตสาหกรรมในพื้นที่
๑๐. การบุกรุกป่าชุมชน